

22. decembris – ceturtā Adventa svētdiena

Droši vien jau esam gandrīz gatavi svētēt Ziemassvētkus. Eram iegādājušies dāvanas un izrotājuši svētku egli. Esam paredzējuši visu, kā aizpildīt šos svētkus, bet vai ar to pietiek? Vai esam padomājuši, kā patiesībā būtu jāsaņemta vieta Kristum? Jā, cik bieži, gatavodamies Ziemassvētkiem, mēs par Viņu aizmirstam. Un tas ir vēl sliktāk, nekā atraidīt. Tas ir kā nozaugt Viņu vienreiz gadā, lai apmierinātu savus sentimentus. Bet īstenībā Cieņinām paredzētajā istabā vieta Viņam nemaz nav atstāta. Ja šodien Jēzus atnāktu virs gemes tāpat kā pirms diviem tūkstošiem gadu, ļoti iespējams, ka Viņš mums pajautātu: «Kas Man kopīgs ar šo knadu?» Patiesībā Kristus jāmeklē ne veikalu vitrinās, ne aiz pienākuma atnestajās dāvanās, jo Jēzus tik bieži atrodas tur, kur mēs Viņu neceram atrast...

*(No Svēto Rakstu lasījumiem
katrai dienai)*

Ar sālsmaizi uz iesvētīšanu un jurgiem laikraksta «Novadnieks» redakcijas jaunajā administratīvajā ēkā

● **Vēsturisks brīdis** — pie «Novadnieka» jaunās administratīvās ēkas Brīvības ielā 14 pozē objekta tapšanas, labiekārtošanas darbu un iesvētīšanas pasākuma vissvarīgākās personas: Preiļu dekanāta dekāns Jānis Stepiņš (pirmajā rindā no kreisās), Daugavpils dekanāta dekāns Aleksandrs Madelāns, «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste, SIA SAU «Preiļi» direktors Jānis Teilāns, finanšu projektu autors Āris Elsts, SIA «ELTA – 94» direktors Vladimirs Puciks, (otrajā rindā) SIA «Everss V» direktors Henriks Vibornais, māksliniece Silvija Berezovska, Lattelekom biznesa pakalpojumu daļas komunikāciju pakalpojumu nodaļas komunikāciju projekta vadītājs Raimonds Čakste. Foto: M.Rukosujevs

Iedegas ugunis jaunajā mājā. Sāk pukstēt mājas sirds. Sliksnim pārkļājam mīlestību. Ticībai atveram logus. Cerība ienāk kopā ar mums.

Ar šiem vārdiem 19. decembrī laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste un redakcijas darbinieki sveica visus mīļos, lūgtos, aicinātos cieņinātos, kas bija ieradusies uz redakcijas jaunās administratīvās ēkas iesvētīšanas svētnībām. Klāt vissaviļņojošā-

kais brīdis, — Tamāra Elste un SIA SAU «Preiļi», uzņēma, kurš veica objekta celtniecības darbus, direktors Jānis Teilāns pārgriez zaļo lentu pie mājas durvīm. Cieņinātie sper pirmo soli pāri sliksnim, kas nokaisītos rožu ziedlapām — kā simboliska mājas saimnieku mīlestība.

Ienākšana jaunajās telpās sākas ar svētrīdi mājas saimniekiem un viesiem. Preiļu dekanāta dekāns Jānis Stepiņš un Daugavpils dekanāta dekāns Aleksandrs Madelāns pie šim nolūkam sagatavota altāra dod savu svētību jaunajai mājai, cilvēkiem, kas tajā strādās un darbiniekiem. Skan «Tēvceļi» un pateicība Aglonas Dievmātei — «Esi sveicināta, Marija». — Šodien mēs varam teikt

paldies Dievam un visiem tiem cilvēkiem, kas pielika savu roku, lai redakcijas sapsnis piepildītos, — sacīja Jānis Stepiņš. — Arī mēs daudz ko par dzīvi rajonā un galvenajiem notikumiem valstī uz zinām no šīs vietas, — viņš uzsvēra, izteikdams arī lielu pateicību par iespēju jau gada garumā reizi mēnesī izdot reliģiska satura pielikumu «Cerība».

Turpinājums 4. lappusē.

Ziemassvētkos iepriecinās arī trūcīgos

Līvānu novada domes sociālā budžeta ietvaros tiek organizēti pasākumi trūcīgajām novada ģimenēm. 19. decembrī 15 bērni no Līvānu pilsētas un tikpat mazuļu no Rožupes un Turku pagasta apmeklēja organizācijas «Glābiet bērņus!» Ziemassvētku pasākumu Rīgā. Savukārt 20. decembrī 15 bērni Rīgā, Kongresu namā piedalījās Latvijas bērnu fonda organizētajā pasākumā bērņiem ar īpašām vajadzībām. 24. decembrī uz Aglonas lauku slimnīcu un Salenieku pansionātu dosies novada sociālie darbinieki, lai Ziemassvētkos apveiktu slimnīcā un pansionātā mītošos novada iedzīvotājus. Kopā ar viņiem uz Aglonu brauks arī Līvānu 2. vidusskolas folkloras kopa. Pārsteigumu bērņiem ar īpašām vajadzībām sarūpējis arī Līvānu bērnu un jauniešu centrs — 3. janvārī kopā ar novada sociālajiem darbiniekiem viņiem tiks rīkota svētku egļte.

Svētku pasākumi Līvānos

Līvānu novada kultūras centrs parūpējies, lai Vecā gada pēdējās dienas un Jaungada sagaidīšana novada ļaudīm būtu gana interesanta. 26. decembrī pulksten 16.00 kultūras centrā būs ikgadējais Ziemassvētku koncerts, bet 27. decembrī pulksten 16.00 svētku egļte iedegs novada seniori. Mazos līvāniešus Ziemassvētku vecītis pie egļtes gaidīs 28. decembrī pulksten 13.00, savukārt pieaugušajiem tradicionālā Vecgada balle būs 29. decembrī pulksten 20.00, šogad kopā ar aktrisi Indru Burkovsku. Kā informē kultūras centra direktore Valija Vaivode, svētku kulminācija būs Jaungada naktī, kad pusstundu pēc pusnakts laukumā pie pilsētas centrālās eglis līvāniešus iepriecinās salūs un novada domes deputātu svētku apsveikumi. Tūlīt pēc tam sāksies arī 2003. gada pirmais kultūras pasākums — balle.

Labas veiksmes vēlējumi

Arvīds Soldāns, rajona padomes priekšsēdētājs:
— Ļoti labi, ka Preiļi ir ieguvuši vēl vienu skaistu objektu — «Novadnieka» redakcijas māju. Atceros to brīdi pirms diviem gadiem, kad stāvējām uz tikko ieguldītiem pamatiem un redaktore Tamāra Elste teica, —

šeit būs jaunā redakcija. Nu tā ir tapusi, — liela, gaiša, skaista. Tā ir arī paraugs blakus esošo un apkārtnējo māju īpašniekiem, lai liktu sarosīties un savest kārtībā savus īpašumus. Rajons ir ieguvis vietu, kur tā iedzīvotājiem atnākt ar savu bēdu, ar savu prieku, ar savām idejām.

Zīmīgi, ka brīdī, kad dekāns Jānis Stepiņš svētīja ēku, mājā iespīdēja saules stars, tāpēc arī es vēlu, lai šajā mājā vienmēr valdītu gaisma, būtu silti, un tādos apstākļos strādājoši, raksti vienmēr būs pārpildīti ar mīlestību un labām domām. Ceru, ka rajona iedzīvotāji pie jums griezīsies gan grūtos, gan priecīgos brīžos.

Rasma Zvejniece, Balvu rajona laikraksta «Vaduguns» redaktore:

— Te ir pārsteidzoši skaisti. Esmu vairākkārt bijusi ārzemēs un apmeklējusi dažādas Eiropas valstis. Pēdējā laikā, kad arī mūsu valstī cilvēki iemācījušies celt un iekārtot skaistas telpas, es, atbraukusi no ceļojuma, mēdzu teikt, ka mani visvairāk pārsteidz tas, ka nekas no redzētā vairs nepārsteidz. Bet šis ir gadījums, kas mani pārsteidza — jaunās redakcijas izskats. Es protu novērtēt, cik tas bija grūti izdarāms. Tam vajadzīga liela apņēmšanās, daudz nervu, protams, arī nauda. Es priecājos, ka redakcija ir spējīga ne tikai izdot avīzi, bet izdarīt arī šādus darbus. Mani tas mudina domāt, ka arī mēs varētu izdarīt kaut ko līdzīgu. Bet «Novadnieka» lasītājiem gribu novēlēt, lai viņi prot novērtēt «Novadnieku» kā uzņēmumu un kā labu avīzi.

Jānis Teilāns, SIA SAU «Preiļi» direktors:

— Novēlu, lai Preiļos būtu vairāk tādu uzņēmīgu sieviešu un paskatīties kaktos, kur varbūt atrastos arī kāds vīrietis. Pat ja nav naudas, bet ir drosmē, ir uzņēmība, ideja un pieeja, kaut kas var tapt. Jaunā celtnē ir liels ieguvums pilsētai, tādas mājas veido tās jauno seju.

Celtniecības gaitā daudz kas mainījās no sākotnēji iecerēta, ar darbiem bija daudz problēmu, bet jāsaņem paldies Tamārai Elstei, jo viņa neatlaidīgi sekoja līdz būvdarbiem, koriģēja, uzmanīja un visu laiku parādīja sevi kā īstu šīs mājas saimnieci.

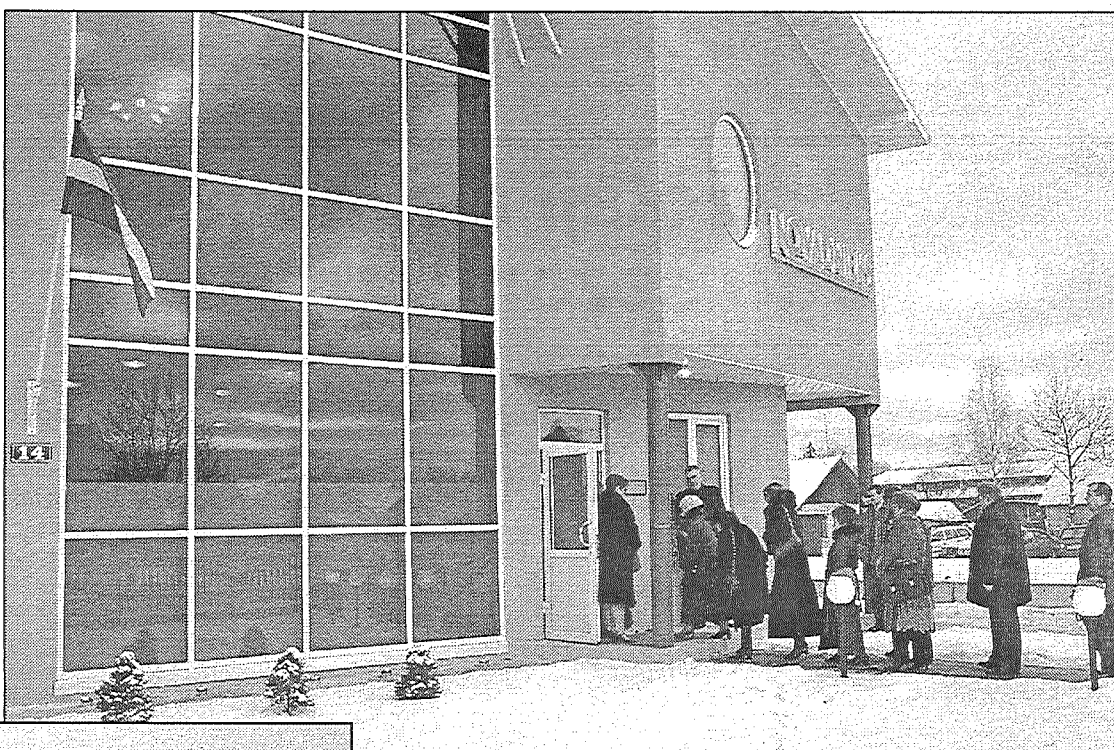

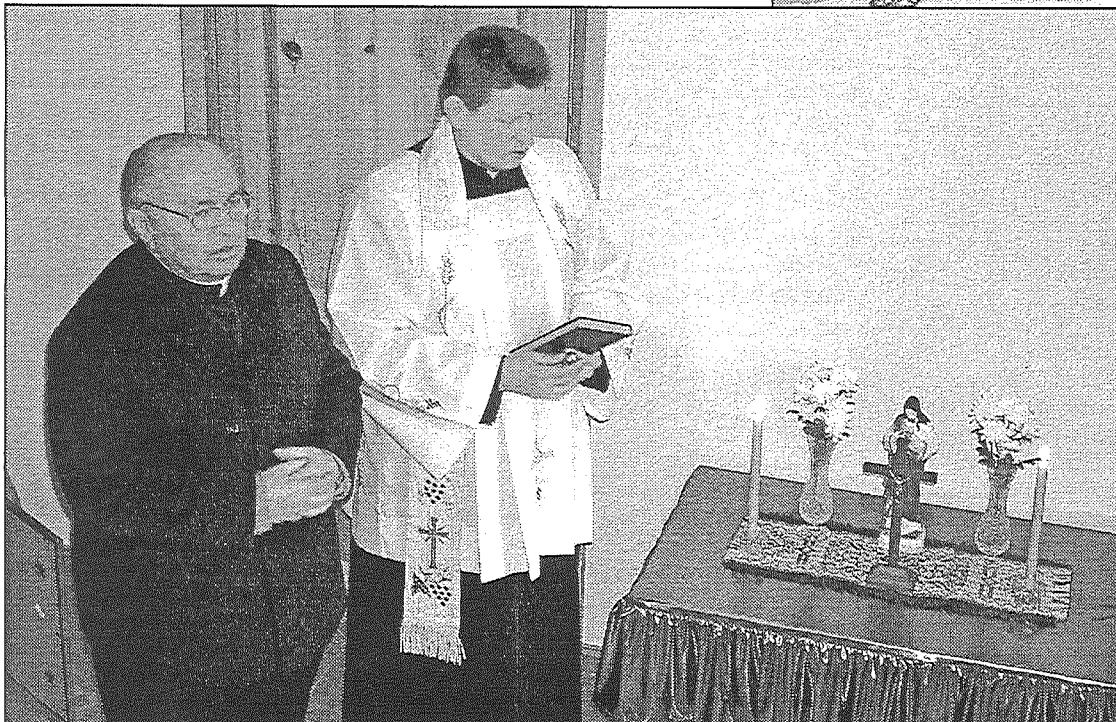
4. Ar sālsmaizi uz iesvētīšanu un jurgiem laikraksta «Novadnieks» redakcijas jaunajā administratīvajā ēkā

● Jaunās redakcijas administratīvās ēkas atklāšanā lenti pārgrīza redaktore Tamāra Elste un ģenerāluzņēmējs Jānis Teilāns.

● Preiļu pilsētā sen nepiedzīvots brīdis, — iespēja ienākt jaunuzceltā mājā. Paldies visiem, kas pāri sliksnīm kāpa, nesot līdzī mīlestību un cieņas apliecinājumus.

● Lai Dieva svētība nāk līdzī jūsu darbos, iesvētot redakcijas administratīvo ēku, vēlēja dekāns Aleksandrs Madelāns (no kreisās) un dekāns Jānis Stepiņš.

Sākums 1. lappusē

Un nu pienācis brīdis, kad SIA «Novadnieks. Redakcija» direktore Tamāra Elste uzrunā

ciemiņus un pateicas visiem, kas cēluši un labiekārtojuši šo māju, pasniedzot simboliskas «zelta zvaigznes».

Arī redakcijas darbinieki savai redaktorei sagādājuši pārsteigumu – veselu klēpi ar rozēm. Pēc tam ciemiņi tiek aicināti uz otro stāvu, un šeit jaunā māja pirmo reizi savā mūžā dzird tik daudz no sirds nākušū apsveikumu un vēlējumu tās īpašniekiem un cilvēkiem, kas tajā strādās. Apsveicēju vidū ir rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, uzņēmēji, Latgalē iznākošo laikrakstu redaktori, kultūras, un medicīnas iestāžu pārstāvji.

«Novadnieks» ir, bija un būs neatkarīga avīze, kas savu neatkarību izcīnījusi ar reāliem darbiem, šī doma izskanēja daudzu apsveicēju vārdos. Žurnālistiem tagad būs vēl vairāk iespēju rakstīt tādus rakstus, kādus viņi uzskata par vajadzīgu, jo neuztrauks nedz īres līgumi, nedz varas maiņa. Apsveicēji atzinīgi novērtēja arī to, ka redakcija maksimāli uzticējusies vietējiem uzņēmējiem. Gan projekta gatavošana, gan celtniecības un galdniecības darbi pasūtīti vietējiem uzņēmumiem, un

tas ir paraugs arī citiem. Savukārt darbu veicēji, attaisnojot viņiem dāvāto uzticību, bija pacentusies godam.

Par to jau tuvākajās dienās varēs pārliecināties ikviens, kam būs vajadzība griezties redakcijā. Vērot modernās ieejas durvis, apmeklētāji nokļūs labi iekārtotā uzgaidāmajā telpā. Šeit būs iespējams nodot sludinājumus, pieteikt reklāmas, kā arī satikt žurnālistus. Savukārt saruna ar tiem cilvēkiem, kurus žurnālisti būs aicinājuši uz plašākām intervijām, notiks otrajā stāvā speciāli šim nolūkam moderni iekārtotā zālē.

Maigi apgaismotajās telpās nevainojami izskatās bērza parketa grīda, priekšējās koka kāpnes ar koka griestām margām aicinoši vedina uz otro stāvu, kur siltā, zaļganos toņos ieturētā telpā turpmāk dzims «Novadnieks», jo te atrodas arī zāle žurnālistu un maketētāja darbam. Jaunajā ēkā ir arī vairāki citi kabineti, kas tiks izmantoti reģionālā informācijas centra vajadzībām.

L.Rancāne

Labas veiksmes vēlējumi

Raimonds Čakste, Lattelekom biznesa pakalpojumu daļas, komunikāciju pakalpojumu nodaļas komunikāciju projekta vadītājs:

— Esmu ļoti pateicīgs par uzaicinājumu piedalīties redakcijas jurgos un mājas iesvētīšanā. Tā būvēta pēc oriģināla un skaista projekta, un krasi izdalās uz apkārtnējo ēku fona. Mūsu un jūsu darbs ir ļoti līdzīgs. Es pēc savas prakses zinu, ko nozīmē laba vide darbam.

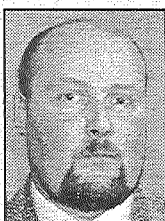
Lattelekom sadarbība ar laikrakstu vienmēr bijusi ļoti veiksmīga, jūs esat ļoti akurāti un precīzi. Ar jūsu pārējiem kolēģiem Latvijā bieži vien lietu kārtošana ir sarežģīta, bet ar «Novadnieka» redakciju šajā ziņā nekad nav bijis problēmu.

Jūs esat izauguši lielāki un pārstāvēsiet vairs ne tikai rajonu, bet Latgales reģiona radošos cilvēkus. Vēlu veiksmi. Jau no janvāra sāksim strādāt jaunu kopīgu projektu īstenošanā.

Irēna Šaitere, rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste:

— SIA «Novadnieks. Redakcija» bija iesniegusi projektu informācijas izdevniecības centra izveidošanai. Šis projekts tapa atbalstīts Reģionālā fonda konsultatīvās komisijas sēdē, un tā ir ļoti apsveicama lieta. «Novadniekā» nodarbināti deviņi cilvēki, bet projekta ietvaros plānots izveidot vēl jaunas darba vietas, un paredzēta ne tikai laikraksta izdošana, bet apmācību rīkošana visa Latgales reģiona žurnālistiem. Šo ieceri vērtēju ļoti pozitīvi, un priecājos, ka uzcelta tik skaista māja.

Gribas novēlēt, lai arī citiem vietējiem uzņēmējiem pietiktu drosmes uzsākt lielus projektus un neatlaidības to īstenošanā. «Novadnieka» kolektīvam – radošu veiksmi un daudz lasītāju, lasītājiem – no avīzes slejām izjust to gaišumu un siltumu, kas valda jaunajā namā.

Ēvalds Daukšts, i. u. «Dārznieks – 96» īpašnieks:

— Ļoti patīkami atzīt, ka Preiļos ir tapusi tik skaista māja. Daudzu pēdējo gadu laikā pilsētā tas ir pirmais nams, kurš uzbūvēts, tā sakot, no nulles. Priecājos, ka ar tik milzīgu darbu galā ir tikusi «Novadnieka» redaktore, un vēl patīkamāk, ka cilvēks, kurš to ir darījis, ir sieviete. Apsveicama viņas uzņēmība, varēšana un izdošanās. Manā skatījumā tā ir varonība mūsdienu apstākļos.

Tamārai Elstei un visam redakcijas kolektīvam vēlu radošu veiksmi, izdošanos tāpat kā līdz šim, varēšanu. Gribu pateikties par lielo uzdrīkstēšanos, jo tas ir labs stimuls citiem, kas arī

būvē un zina, cik smagi tas notiek.

Vēlu, lai «Novadnieks», pateicoties šim jaunajam namam, kļūtu vēl neatkarīgāks nekā līdz šim.

● Latgales preses izdevēju asociācijas vārdā sālsmaizi «Novadnieka» redaktorei Tamārai Elstei dāvināja avīzes «Rēzeknes Vēstis» redaktore Māra Nizinska. Foto: M.Rukosujevs

INFORMĀCIJA

Rajona pašvaldībām ir vienota informatīvā sistēma

Gandrīz pilnībā realizēts pašvaldību vienotās informatīvās sistēmas (PVIS) izveidošanas projekts un visas pašvaldības (izņemot Galēnu pagasta padomi) pieslēgtas internetam. Par to, kā veicies projekta realizācijas gaitā vairāku gadu garumā un kādi ir pašvaldību uzdevumi informatīvā tīkla attīstībā turpmāk, rajona pašvaldību vadītāji un datorspeciālisti pārrunāja pagājušajā nedēļā Preiļu rajona padomē notikušajā informatīvajā seminārā.

Pašvaldību vienotās informatīvās sistēmas izveidošanas projekts rajonā tika uzsākts 2000. gada oktobrī. Toreiz tika plānots, ka nepieciešamais investīciju apjoms triju gadu laikā būs aptuveni 210 000 latu. Taču projekta realizācijas procesā tika izmantotas arī Latvijas izglītības informatizācijas sistēmas projekta (LIIS)

piedāvātās iespējas, jo šis projekts rajonā notika paralēli pašvaldību informatizācijas sistēmas ieviešanai. Saskaņojot abus nozīmīgos projektus, izdevās ietaupīt līdzekļus. Tiek lēsts, ka pašlaik PVIS projektam iztērēti aptuveni 103 tūkstoši latu valsts finansējuma. Pašvaldību līdzfinansējuma daļa — 24 396 latu.

Uzsākot PVIS projekta īstenošanu, par nozīmīgākajiem tika uzskatīti sekojoši mērķi — izveidot informācijas tīkla infrastruktūru, sistematizēt un uzlabot informācijas apmaiņas pakalpojumus Preiļu rajona pašvaldībām, nodrošināt šo pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī izveidot informācijas apmaiņas datu bāzi (iedzīvotāju reģistrs, nekustamā īpašuma nodokļa uzskaitē, dzimtsarakstu uzskaitē) un apmācīt pašvaldību informatīvā tīkla operatorus. Kā atzīst Preiļu rajona padomes izpilddirektore **Aina Pastore**, projekts aptver ne tikai informatīvās sistē-

mas primāros lietotājus pašvaldību darbiniekus, bet arī visus ekonomiski aktīvos pagastu iedzīvotājus.

Nepilnu triju gadu laikā pašvaldību informatīvais tīkls izveidots 15 pašvaldībās un rajona centrā. Uzņēmēti trīs retranslācijas torņi — Rušonas pagasta Baškos, Saunas pagasta Prikuļos un Silajāņu pagasta Krievu Balbāržos, — bet pārējās pašvaldībās tika izmantoti ūdenstorņi. 2002. gadā interneta tīklam pieslēgti Saunas, Rudzātu, Siļukalna un Pelēču pagasts. Pagaidām nav izdevies internetam pieslēgt Galēnu pagasta padomi, taču šis pakalpojums ir pieejams Galēnu pamatskolā. PVIS projekta vadītājs Preiļu rajonā **Pēteris Romanovs** informēja, ka 2003. gada pirmajā pusē interneta pieslēgums būs arī Galēnu pagasta padomē, kā arī Līvānu novada Turku pagasta Zundānos (ar modēma palīdzību). Šogad projekta īstenošanai pavisam iztērēti 47,8 tūkstoši latu, aptuveni

septiņus tūkstošus latu līdzfinansējuma ieguldījušas pašvaldības.

Strukturāli analizējot elektronisko sakaru nodrošināšanas modeļus, PVIS projekta darba grupa kā optimālāko modeli izvēlējās ON-LINE radiosignālu pārraidi. Tika vērtēti abonēšanas tarifi, to iespējamais pieaugums, analizēti sakaru pārraides ātrumi un uzturēšanas izmaksas. Preiļu rajons interneta pakalpojumu saņem no akciju sabiedrības «Latnet», kas nodrošina arī interneta pieslēguma atļaujas un licences. (SIA «Axel» ir «Latnet» vienīgais pārstāvis Preiļu rajonā un Latgalē, kas spēj nodrošināt bezvadu sakarus elektronisko datu pārraidei.)

Turpmāk paredzēta izveidotā informatīvā tīkla attīstība, kas nozīmē materiālās bāzes paplašināšanu, speciālistu atlasīšanu un apmācību, vienotu programmu iegādi, informācijas apmaiņas paplašināšanu pašvaldību vidū, informācijas saņemšanu no valsts iestā-

dēm, telebanku pakalpojumu izmantošanu, darbu pie informācijas aizsardzības uzlabošanas. Lielā uzmanība tiks pievērsta tam, lai interneta piedāvāto pakalpojumu izmantošanai vairāk tiktu piesaistīti pašvaldību iedzīvotāji. Lauku ļaudis ir jāvirza uz to, lai viņi būtu ieinteresēti iegādāties datorus un reāli tos izmantotu. Kā uzskata **Aina Pastore**, Latvijai ienākot Eiropas Savienībā, pašprogrāma kļūs iespēja zemniekiem informāciju, teiksim, par lopu ēdināšanas sabalansēšanu, iegūt internetā.

Pašvaldību vienotās informācijas sistēmas projekta ieviešanas gaitu Preiļu rajonā seminārā pozitīvi novērtēja arī Pašvaldību lietu pārvaldes direktors **Ivars Kalniņš**, kurš uzsvēra PVIS projekta nozīmi Latvijas mērogā, un Pašvaldību lietu pārvaldes vecākā referente **Ārija Bērziņa**, kas seminārā runāja par PVIS programmatūras ieviešanu pašvaldībās.

L. Kirillova

APMAKSĀTS LAUKUMS

IZVĒRTĒJOT PAVEIKTO

Gada nogale ir vispiemērotākais laiks, lai atskatītos uz paveikto un paraudzītos nākotnē. Par paveikto 2002. gadā stāsta *Lattelekom* Klientu vadības nodaļas direktore **KRISTĪNE AVENA.**

*Visa gada garumā regulāri informējam laikraksta lasītājus par *Lattelekom* pakalpojumiem un jaunajiem piedāvājumiem. Vai tas ir nesis gaidītos augļus?*

Mūsu uzņēmuma galvenā vērtība ir klienti, tādēļ man ir prieks, ka katru mēnesi varējām uzrunāt lasītājus, saņemot viņu vērtējumu un ieteikumus. Ceru, ka sniegtā informācija palīdzēja mūsu klientiem izvēlēties visizdevīgākos sakaru risinājumus, jo stāstījām par tarifiem, atlaidēm, tālruņa līnijas papildpakalpojumiem, par jaunajiem pakalpojumiem *Mājas DSL* un *Mājas ISDN*, pakalpojumu pieņemšanas iespējām un rēķinu maksas kārtību, kā arī sniedzām citu noderīgu informāciju.

Katru mēnesi visos Latvijas rajonu laikrakstos rīkojam konkursus, kuros klientiem bija jāatbild uz jautājumiem, kas saistīti ar te-

lekunikāciju tēmu. Laikraksta lasītāju un mūsu klientu lielā atsaucība rosina mūs organizēt dažādus konkursus arī turpmāk.

Vērienīga šī gada akcija bija arī pavasarī nāk ar balvām!, kurā varēja piedalīties visi *Lattelekom* abonenti un laimēt vērtīgas balvas: datorus, tālruņa aparātus, abonēšanas atlaidi u.c. Jūsu atstūtitājs anketās bija patīkami lasīt novēlētumus visiem *Lattelekom* darbiniekiem. Tāpat saņēmām vērtīgus ieteikumus, ko ņemsim vērā, veidojot jaunas akcijas un izstrādājot pakalpojumus.

Šogad pirmo reizi uzņēmumā tika sākta arī īpaša lojalitātes programma.

Lai pateiktos saviem klientiem, kas savlaicīgi un godprātīgi maksā *Lattelekom* rēķinus un pastāvīgi izmanto mūsu pakalpojumus, tika sākta lojalitātes programma. Uzticamākiem klientiem *Lattelekom* dāvāja 100% atlaidi tālruņa līnijas abonēšanas maksai uz 3 mēnešiem. 2002. gadā jau 800 klientu izmanto šo atlaidi! Arī nākamajā gadā esam iecerējuši patīkami pārsteigt klientus ar dažādām atlaidēm, akcijām un īpašiem pasākumiem.

Decembrī veicināšanas balvu — 100% atlaidi tālruņa līnijas abonēšanas maksai uz 3 mēnešiem — saņems **Anna Klindžāne** no Rēzeknes ielas Preiļos, **Roberts Soldāns** no *Prikuļiem*, Preiļu rajona Saunas pagastā un **Zenta Grāvīte** no *Iesalniekiem*, Jersikas pagasta Vucēnos.

Arī katram simtajam klientam, kas piesaka pastāvīgo *Mājas DSL* internetā pieslēgumu, *Lattelekom* šo pakalpojumu ierīko bez maksas. Šoreiz simtā klienta godā ir **Evi Kārklīņa** no Avotu ielas Alūksnē, **Leonards Leikums** no Neretas ielas Jelgavā, **Signe Lauva** no

Inčukalna pagasta Rīgas rajonā, **Inga Ekuze** no Šķēdes ielas Liepājā un **Dzintars Kāss** no Sarkanmuižas dambja Ventspilī.

Aizvadītajā gadā galvenā uzmanība tika pievērsta modernizācijas plānu īstenošanai.

Lattelekom ciparu tīklam pieslēdzis lielu daļu tālruņa līniju, un tas klientiem dod daudz plašākas tālruņa papildpakalpojumu un interneta izmantošanas iespējas. Šogad ļoti intensīvi tika īstenoti modernizācijas projekti lauku rajonos. Gada sākumā ciparu tīklam bija pieslēgtas tālruņa līnijas 74 apdzīvotās vietās Latvijā, bet līdz gada beigām tās tiks pieslēgtas 130 apdzīvotās vietās. 2002. gadā visintensīvāk modernizācijas darbi noritēja Aizkraukles, Limbažu, Saldus, Jēkabpils, Bauskas, Tukuma, Valmieras, Dobeles un Ogres rajonā. Līdz gada beigām *Lattelekom* ciparizācijas līmenis sasniegs 83%, tomēr gandarījums būtu daudz lielāks, ja mēs varētu teikt, ka ir īstenoti visi 100%.

Šobrīd Preiļu rajonā *Lattelekom* veikta ciparizācija sasniedz 5%. Tomēr ir virkne neskaidru jautājumu, kas kavē modernizācijas projektu īstenošanu, piemēram, nav zināms, kādi būs noteikumi universālā pakalpojuma sniegšanai un kā darbosies universālā pakalpojumu fonds, kādi likumdevēja normatīvie akti tiks izstrādāti telekomunikāciju pakalpojumu regulēšanai u.c.

Modernizācijas plānu īstenošana ir viens no uzņēmuma svarīgākajiem pamatuzdevumiem, tomēr nozīmīgu vietu uzņēmuma darbībā ieņem arī informācijas sabiedrības veidošana Latvijā.

Lattelekom savus resursus iegulda ne tikai augstvērtīgu pakalpojumu nodrošināšanā; uzņēmums piedalās arī informācijas sabied-

rības veidošanā, būvējot telekomunikāciju un datu pārraides tīklus, ierīkojot tālruņu līnijas, taksofonus, interneta pieslēgumus, interneta kioskus, rīkojot interneta svētkus un aktīvi līdzdarbojoties e-projektu realizēšanā.

Īstenojot informācijas sabiedrības projektus, daudzās Latvijas pilsētās un rajonos ir izveidots vienots datu pārraides tīkls starp izglītības un pašvaldības iestādēm. Tas nodrošina iespēju iestādēm elektroniskā veidā apmainīties ar informāciju, lietot kvalitatīvu ātrgaitas internetu, kā arī izmantot mūsdienīgu informācijas tehnoloģiju mācību un darba procesā. Arī iedzīvotāji var sazināties ar pašvaldību darbiniekiem elektroniskā veidā, sekot līdzi pašvaldību pieņemtajiem lēmumiem un izteikt savu viedokli. Uzņēmums *Lattelekom* dažādās Latvijas pilsētās rīko interneta svētkus, kuru laikā interesenti var gūt informāciju par to, kā izmantot internetu darbā, mācībā un sadzīvē.

Lattelekom atbalsta arī dažādas sabiedriskās organizācijas un projektus.

Uzņēmums aktīvi atbalsta vairākus projektus, minēšu tikai dažus. Sadarbībā ar krīzes centru «Skalbes» un Valsts Bērna tiesību aizsardzības centru ir izveidots uzticības tālrunis bērniem. Bērni un pusaudži, kas nonākuši krīzes situācijā, piezvanot bez maksas pa tālruni 800 9000, var saņemt sev nepieciešamo palīdzību. Latvijas skolās un internātskolās ir uzstādīti 120 brīvas piekļuves tālruņa aparāti, no kuriem ir iespējams piezvanīt uz citiem bezmaksas tālruniem, kā arī izmantot pakalpojumu *Maksā zvana saņēmējs*. Speciāls brīvas piekļuves tālrunis ir uzstādīts arī Centrālajā stacijā Rīgā. Vairākus gadus turpinās

Lattelekom sadarbība ar Raudas un Medumu speciālo internātskolu, Iršu bērnu namu, patversmi *Dzeguzīte* un *Bebru* internātskolu. Tagad šo skolu audzēkņi tiek saukti par *Lattelekom* krustbērniem. Uzņēmums ir ziedojis naudu šo skolu labiekārtošanai un, protams, arī Ziemassvētkos dosies ciemos pie viņiem.

Tiek atbalstīts arī projekts *THINK*, kura mērķis ir palīdzēt pilnvērtīgi strādāt un savā ikdienas darbā izmantot jaunāko informācijas un komunikāciju tehnoloģiju cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Preiļu iedzīvotāji būs arī pamānījuši 118 rīkotās ielu basketbola spēles, kuru posmi notiek daudzās Latvijas pilsētās, un katrā posmā piedalās apmēram 200 komandu un 3000 skatītāju.

*Pēdējā laikā arvien biežāk izskan jautājums: Kas notiks pēc 1. janvāra jeb *Lattelekom* monopolstāvokļa beigām?*

Varam droši apgalvot, ka pēc 1. janvāra tarifi nemainīsies, tomēr pakāpeniski tie tiks līdzsvaroti. Uzņēmums ir pārliecināts par savu spēju efektīvi strādāt konkurences apstākļos, īstenot izvirzītos mērķus un piedāvāt vēl plašākas pakalpojumu izvēles iespējas saviem klientiem. *Lattelekom* sekmīga darbība nodrošinās kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu un iespēju piedāvāt klientiem ērtu, vienkāršu un izdevīgu telekomunikāciju sakaru lietošanu.

Uzņēmuma *Lattelekom* vārdā vēlos pateikties visiem mūsu klientiem un partneriem par sadarbību un dāvāto uzticību!

Lai jūsu mājās ienāk Ziemassvētku smarža un Jaunais gads nes veiksmi un panākumus!

Jūsu Lattelekom

Šodien, 21. decembrī Preiļu bērnu mākslas studijā «M» notiek pirmais lielais nopietnais sarīkojums – pusgada darba novērtēšana, liecību izsniegšana, svētku eglīte. Audzēkņu vecākiem un studijas ciemiņiem būs iespēja iepazīties ar bērnu darbiem plašā izstādē – skatē.

Kas ir «M»

Preiļu bērnu mākslas studijas «M» vadītāja Marianna Abricka skaidro, ka burtu «M» ir aizņēmusies no Rīgas mākslas galerijas «M 6» nosaukuma. Tajā regulāri pārskatīti gleznošanas materiāli. Ja kādam labpatīk, šo burtu varot saistīt arī ar vadītājas vārdu. Tomēr pašlaik studijā ir izsludināts konkurss par jaunu nosaukumu. Ikviens no 37 audzēkņiem var iesniegt priekšlikumus par to, kā šo topošo mākslas skolu saukt. Studijai tuvāko gadu laikā jāpārņem par mākslas skolu, — tas ir mērķis, kuru izvirzījuši pedagogi un audzēkņi ar Preiļu novada domes kultūras centra atbalstu.

Patlaban mākslas studija darbojas Preiļu 1. pamatskolas telpās. Sākumā audzēkņu skaits bijis lielāks. Daži no viņiem, kad sapratuši, ka te nebūs tikai paspēlēšanās, bet pilnīgi nopietns darbs ar noteikti apgūstamiem priekšmetiem, nodarbību sarakstiem un atzīmēm liecībās, studijas apmeklēšanu pārtraukuši.

Mākslas studijas «M» darbošanos reglamentē Preiļu novada mākslas studijas profesionālās ievirzes izglītības koncepcija un Preiļu novada kultūras centra mākslas studijas nolikums. Tajā teikts, ka mākslas studija ir vietējās pašvaldības dibināta profesionālās ievirzes izglītības iestāde profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmas īstenošanai. Studijas darbības tiesiskais pamats ir Izglītības likums, Profesionālās izglītības likums un citi normatīvie akti, kā arī Preiļu novada kultūras centra mākslas studijas nolikums.

Izstrādāti iekšējās kārtības noteikumi, nodarbību saraksts, noteikti finansēšanas avoti, saimnieciskās darbības kārtība un tamlīdzīgi.

Desmit gadus lolota ideja

Studija uz pirmajām nodarbībām aicināja 15. septembrī. Tā izveidota pēc novada kultūras centra ierosinājuma, kas piedāvāja arī finansējumu. Līdzekļi studijas darba uzsākšanai bija paredzēti kultūras centra šī gada budžetā.

Jau pirms desmit gadiem sapņoju par mākslas skolas izveidošanu Preiļu bērniem, jau tolaik iepazinot ar citu rajonu mākslas skolu darbību, atceras vadītāja Marianna Abricka. Un vēl pat agrāk rajona centra kultūras dzīves vadītāji bija noorganizējuši konkursu un izvēlējušies projektu mākslas centra — «ziemas dārza» būvēšanai. Laiki mainījās, vadošie darbinieki arī, un idejas kaut kur izčībēja.

Pēc tam Marianna Abricka sāka strādāt skolā par vizuālās mākslas skolotāju, bet sestdienās vadīja pulciņu — nodarbojās ar talantīgajiem bērniem, kam izpauzās dotības zīmēšanā. Sapnis par īstenību kļuvis šogad.

Studijas izveide ir kā starta laukums, saka Marianna Abricka, tālākai idejai par liela mākslas centra izveidošanu, kas rastos, apvienojot mākslas un mūzikas skolas.

● Preiļu bērnu mākslas studijas vadītājai Marianna Abricka izrāda oriģinālus darinājumus no māla, kas apliecina savu autoru bagātīgo fantāziju.

Ar bērniem strādā mākslinieki

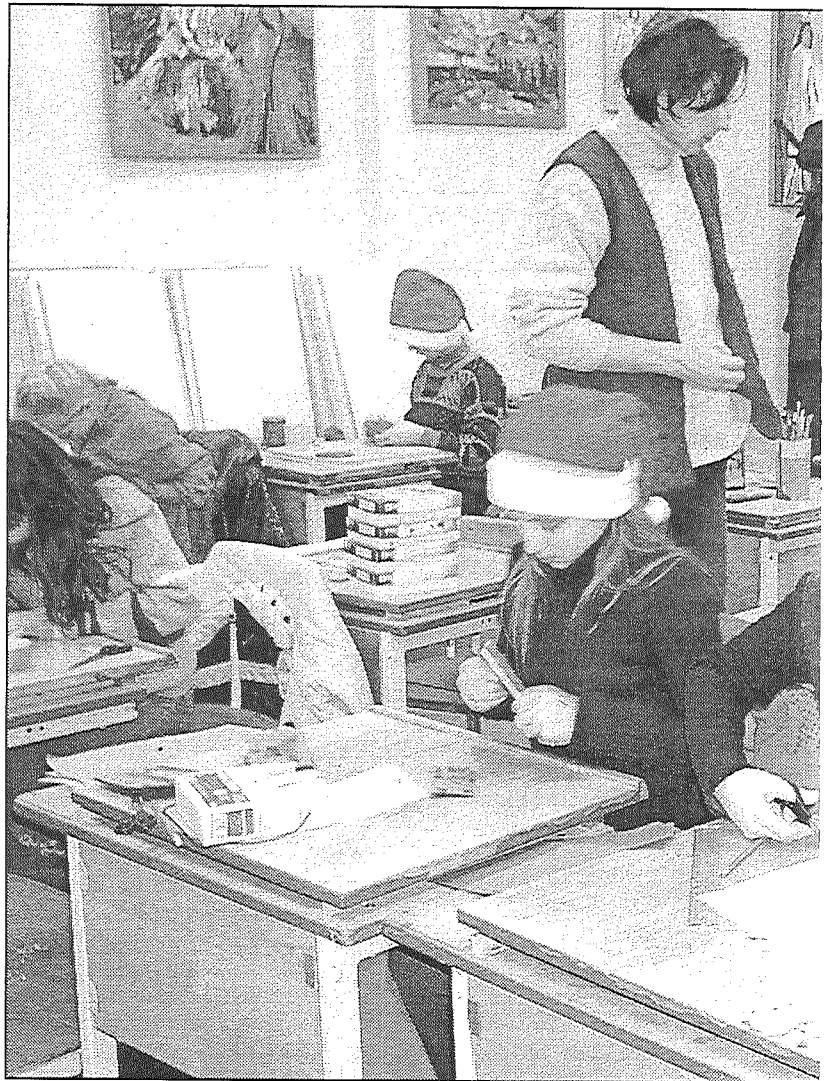
Pirmajā mācību gadā studijā uzņemti visi gribētāji bez iepriekšēja konkursa. Vēlēšanos nodarboties ar mākslu izteikuši Preiļu 1. pamatskolas, Preiļu 2. un Riebiņu vidusskolas, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi un pat strādājošas jauniešas. Studijas nolikums paredz uzņemt bērnus vecumā no desmit gadiem, bet izņēmuma kārtā šogad uzņemti arī piecgadīgi bērni. Taču pieredze rāda, ka tik maziem audzēkņiem vajadzīga specifiska attieksme, jo bērni ātri nogurst. Vadītāja domā, ka turpmāk mazie bērni jāuzņem sagatavošanas grupā mākslas studijām. Pašlaik audzēkņi sadalīti divās grupās. Vienā nodarbojas bērni no piecu gadu vecuma līdz 5. klasei, otrajā — vecāki.

Studijā notiek regulāras nodarbības zīmēšanā, veidošanā, gleznošanā, tekstilmākslā un kompozīcijā. Mācību laiks te sākas ik dienas pusčetros pēcpusdienā, kad stundas skolā beigušās. Nodarbības

notiek arī sestdienās un ir paredzētas lauku bērniem, kas nedzīvo Preiļos. Tie pārsvarā ir riebiņieši.

Bet vēl pirms audzēkņu uzņemšanas izsludināšanas vajadzēja sameklēt zināšus pedagogus, kas bērniem mācītu mākslas priekšmetus. Studijas vadītāja uzskata, ka ir izdevies savākt kompetentus cilvēkus, māksliniekus, kas šo darbu veic ar lielu pašatdevi.

Viens no tādiem ir Raivis Andersons, kas absolvējis toreizējās Rēzeknes mākslas koledžas koka tēlniecības nodaļu, kā arī Rīgas Humanitāro institūtu un Rēzeknes augstskolu, iegūstot psiholoģijas bakalaura un pedagogijas maģistra diplomus. Preiļos pakāpeniski aizrāvēs ar keramiku, ko apguvis vietējo keramiķu vadībā. Tagad viņš bērniem māca veidošanu. Šīs nodarbības nav obligātas, tās bērni izvēlējās pēc brīvas gribas, ja tas patiešām interesē, saka Raivis Andersons. Tāpēc bērni strādājot ar lielu pašatdevi. Tautjāts par programmu, kas bērniem šajā priekšmetā jāapgūst, mākslinieks stāsta, ka pirmajā

● Nodarbības veidošanā vada mākslinieks Raivis Andersons.

pusgadā audzēkņi apgūst, kā pareizi sastiprināt māla detaļas, lai veidojums turētos kopā un pa gabalīnam neizjuktu. Šis zināšanas tiek mācītas, veidojot tādus darbiņus, kas bērniem ir interesanti, — dažādi cilpiņi, horoskopa zīmes, figūriņas, krūzītes un tamlīdzīgi. Apdzināšana notiek P. Čerņavskas darbnīcas ceplī.

Otrajā pusgadā paredzēts apgūt zināšanas par Latgales keramiku un gatavot sarežģītākus darbiņus — svilpauniekus, krājkasītes. Nākošajos kursos notiks iepazīšanās ar citu zemju keramiku.

Man patīk strādāt mākslas skolā, tas ir radošs darbs, atzīstas Raivis Andersons.

Gleznošanu un kompozīciju māca Dace Abricka, kas pašlaik studē Mākslas akadēmijas 3. kursā. Viņas vadītās nodarbības notiek sestdienās, kad ierodas gan lauku bērni, gan arī ļoti centīgi pilsētnieki, kuri būtu ar mieru gleznot katru dienu. Bet ne mazāk svarīga loma, kā novērojusi

Marianna Abricka, ir iespēja visiem «pačupoties», pabūt kopā, justies savējam starp savējiem.

Inese Caica māca mākslas valodas pamatus. Bērni pēta pirmatnējo mākslu, kopē zīmējumus, izmēģina dažādus materiālus, piemēram, skrāpē ģipsi, kā to darījuši alu cilvēki.

Par ļoti interesantu studijas pedagoga vadītāja uzskata mākslinieku Kazimiru Anspaku. Viņš ir sajūsmā par savu darbu. Kazimirs savulaik absolvējis mākslas skolu Rēzeknē un ir pilns ieceru iegūt augstāko izglītību, lai varētu strādāt mākslas skolā. Kazimirs nācis no ģimenes, kurā vecāki bija pedagogi, tēvs mācīja zīmēšanu. Viņš prot izcili labi saprasties ar bērniem, un Kazimira nodarbības ir visvairāk apmeklētās, atzīst Marianna Abricka.

Renāte Stikāne ir diplomēta tekstilmāksliniece. Viņa vada tekstilmākslas nodarbības. Māksliniece dzīvo Rīgā, bet nodarbību vadīšanas grafiks izstrādāts tā, ka

● Mākslas studijas audzēkņi labprāt zīmē ziedus un ainavas.

● Šis darbs tapis, apgleznotu ģipsi uzlīmējot uz fakturēta kartona.

mākslas skolotāju, papīru lietas mani maz interesēja, viņa saka. Tagad beidzot uzzinājusi, cik māpītes un mapes jāpiepilda ar dokumentiem, lai izietu akreditāciju.

Sapnis par nākotni – akreditācija

Katrs studijas pedagogs izstrādājis savu programmu pirmajam mācību gadam, jo citādi studija nemaz nebūtu atvērta. Kā nolikumā paredzēts, līdz janvārim jābūt gatavām programmām piecu gadu apmācībām. Tās vispirms skatīs novada domē, pēc tam studija sniegs pieteikumu uz akreditāciju. No akreditācijas iznākuma būs atkarīga tālākpastāvēšana, tas ir, iespēja saņemt valsts finansējumu pedagogu algām.

Pašlaik mākslas skolas studija darbojas uz Preiļu 1. pamatskolas bāzes. Tomēr tas ir tikai uz laiku. Sarežģīti apvienot tik lielas skolas un studijas darbu, saka

Marianna Abricka. Telpas tiks meklētas citur. Tās ir nepieciešams arī tādēļ, lai studiju varētu akreditēt jau kā mākslas skolu. Bet pagaidām 1. pamatskolas premtinnākšana esot apbrīnojama.

Ar kadriem ir kārtībā, uzskata mākslas studijas vadītāja, bet «klusšanas akmens» būšot tas, ka skolai nav pastāvīgu telpu.

Mazliet no leiputrijas

Pirmajā mācību gadā no bērnu vecākiem par atvašu nodarbošanos mākslas studijā netiek prasīta mācību maksa. Bērni pašlaik jūtas ka leiputrijā, jo visi nodarbības izmantojamie materiāli viņiem tiek doti bez maksas. Piemēram, visdažādākās krāsas: guaša, tempera, pasteli, eļļas. Māli tiek iepirkti lietošanai jau gatavā veidā un atvesti no Jelgavas, kur tiek veikta pirmreizējā apstrāde. Tikai viena vien pastelpapīra lokšne maksā 80 santīmus, par gleznošanas piederumu dārdzību stāsta studijas vadītāja.

Nekur nepastāv bezmaksas mākslas skolas. Marianna Abricka noskaidrojusi, ka summa, ko pašvaldība noteic par mācībām mākslas skolā, ir dažāda, — no 2,50 līdz 4 latiem mēnesī.

Daudz nerealizējamo ideju

Līdzšinējās darbošanās rezultāti ir lieliski, uzskata mākslas studijas

«M» vadītāja. Piemēram, audzēkņi ar saviem darbiem piedalās pilsētas veikala skatlogu noformējumā Ziemassvētkiem. Apmeklētāji taujājuši, vai tie nopērkami. Studijas audzēkņi atbilstoši saviem spēkiem palīdz novada domei, — noformēšanā, diplomu un goda rakstu sagatavošanā.

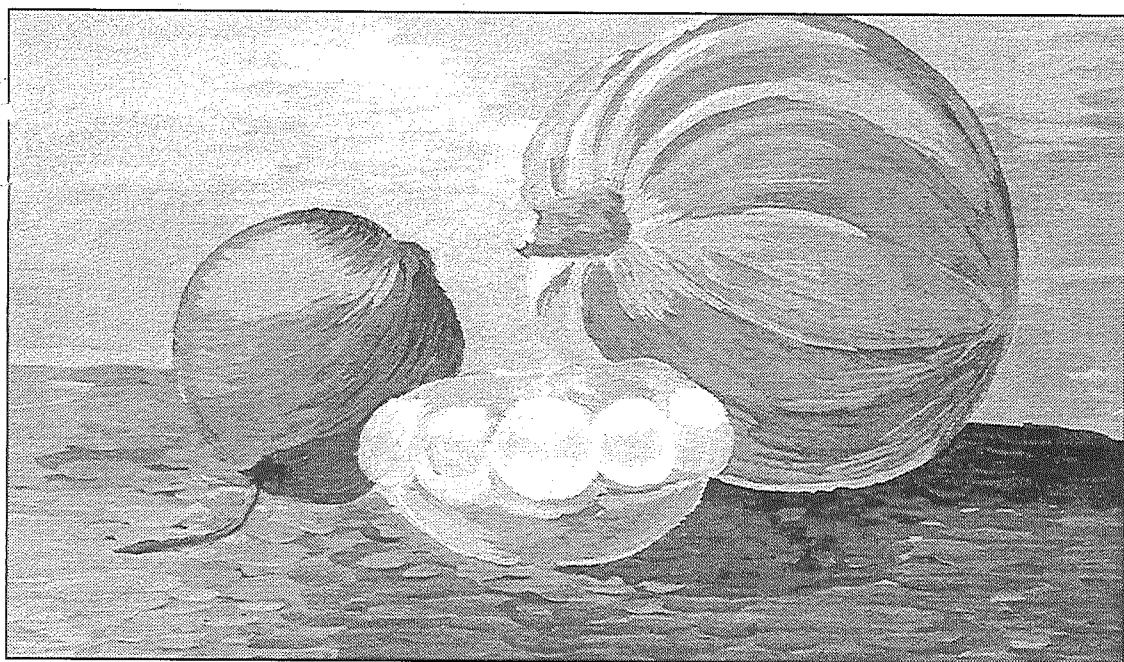
Atbilstoši paveiktajam audzēkņi pusgada noslēgumā saņems liecības ar vērtējumu. Tas nav obligāti, taču darba vērtēšana ļoti mobilizē, saka studijas vadītāja. Katrs skates darbs tiks novērtēts. Pilnīgi noteikti varot teikt, ka neviens nesaņemšot zemu vērtējumu, taču īpaši čakli bērni esot pelnījuši augstāku atzīmi par pārējiem. Vairāki audzēkņi, kas mācās vispārīgglītojošo skolu 9. klasē, studiju izvēlējušies, jo nopietni nolēmuši savu nākotni saistīt ar mākslu.

Tādu problēmu, kas traucētu strādāt, studijai nav. Taču esot ļoti daudz ideju, kuru realizēšanai vajadzīgs Salavēcis ar lielu naudas maisu. Jaunie kolēģi esot pārpilni ar ierosmēm, piemēram, par alvas liešanas nodarbībām. Studijai būtu vajadzīga mufelkrāsns darbiņu apdedzināšanai uz vietas, molberti, apgaismojuma prožektoru, ģipšu detaļas gleznošanai. Varētu rīkot plenērus dabā.

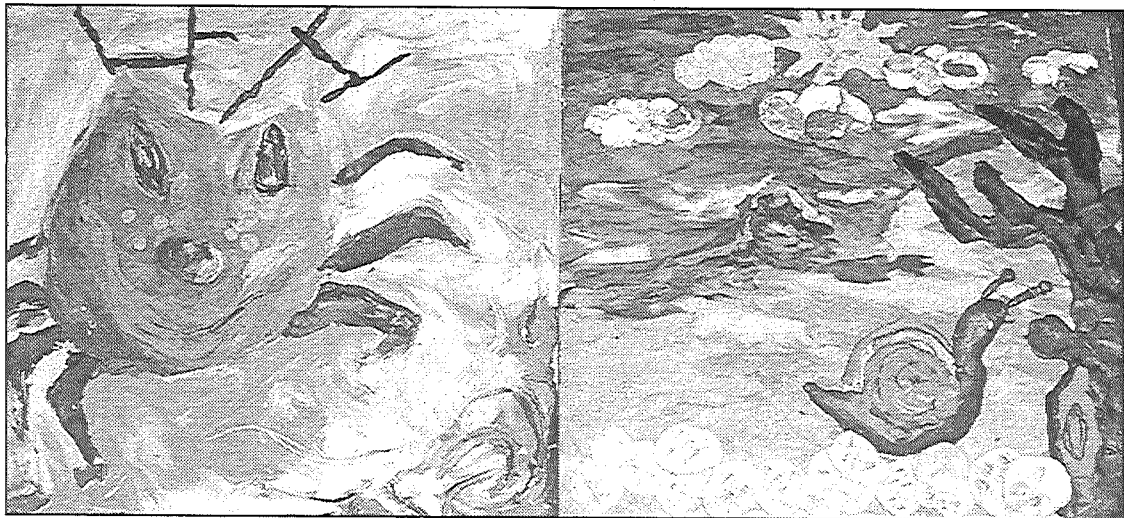
Bet patlaban dienas kārtībā galvenais – programmu apstiprināšana pieciem mācību gadiem. Ja cilvēki zina, kas viņiem stāv priekšā, kādi mērķi jāsasniedz, viņiem ir vieglāk strādāt.

viņā nedēļā šo nodarbību nav, bet otrā ir dubultā skaitā. Kopējais mēnesī notiekošo stundu skaits tiek stingri ievērots. Tēkstilmāksla studijas audzēkņiem ir izvēles priekšmets. Bet nodarbībās notiek aizraujošas lietas, audzēkņi veido īstas gleznas no floristikas materiāliem, no krāsainām lupatīņām un tamlīdzīgi.

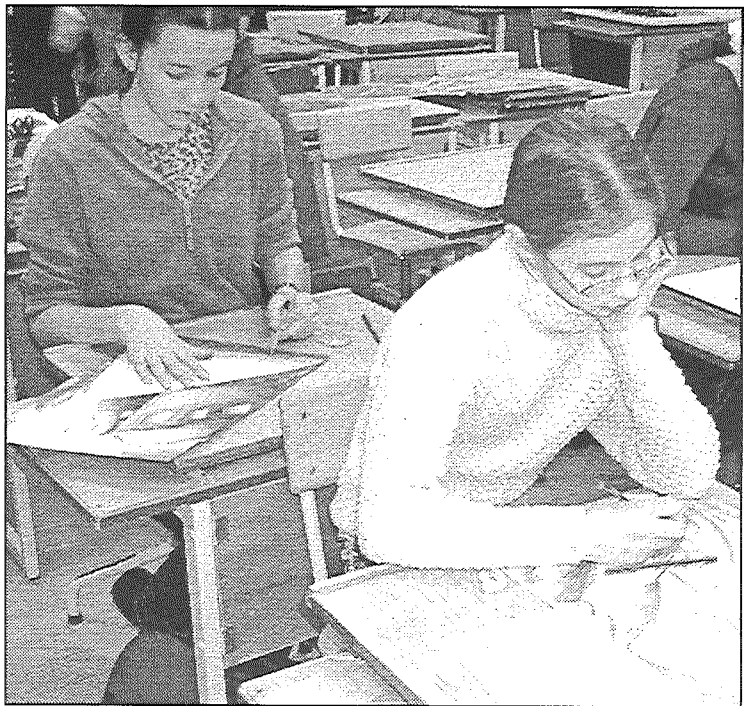
Pati direktore aizņemta ar pieredzes apgušanu citu rajonu mākslas skolās, studē programmas, lai, viņas vārdiem runājot, «ne-aizbrauktu ne tajā virzienā». Viņu visvairāk pārsteidzis milzīgais dokumentācijas apjoms, jo nekad neesot iedomājusies, par cik daudzām lietām vadītājam jā rūpējas un jāatbild. Strādājot par vizuālās

● Klusā daba ar ķirbi.

● Veidošanas pulciņā 2. grupas audzēkņi iemācījušies gatavot plastilīna cilņus.

● Jeļenai Solovjova (priekšplānā) un Kristīnei Samsi nodarbības mākslas studijā ļoti iepatikušās, un viņas ir pārliecinātas, ka interese nezudīs visus piecus mācību gadus.

EIROZINĀS

STATISTIKA

Latviju pazīst 7% ES iedzīvotāju

Latviju pazīst tikai 7% ES dalībvalstu iedzīvotāju, secināts ES socioloģiskā dienesta «Eurobarometer» decembra izlaidumā «Eiropas Savienības paplašināšanās». Šāds secinājums izdarīts pēc 15 tūkstošu iedzīvotāju aptaujas, lūdzot viņiem nosaukt trīs kandidātvalstis, kuras gatavojas iestāties Eiropas Savienībā.

Kaut novembrī (no 11. līdz 20. datumam) tikai 7% iedzīvotāji zinājuši nosaukt Latviju, tas ir divkārt vairāk nekā tadā pašā aptauē iepriekš septembrī – toreiz tikai 3% iedomājušies mūsu valsti. Kopumā eiropieši apzinās, ka paplašināšanās ir ļoti svarīga viņu zemei un skars viņu nacionālās intereses, tomēr kartē viņi nespēj priekšastādīt paplašināšanās istos apmērus.

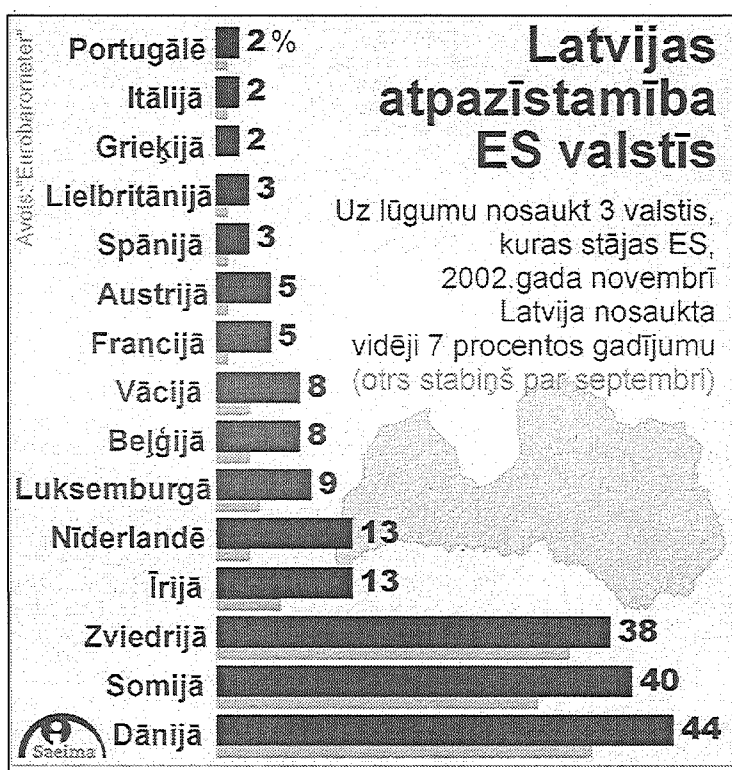
Kaut gan 82% ES pilsoņu bija dzirdējuši par paplašināšanos un 66 procenti atbalsta jaunu valstu uzņemšanu, tomēr tikai katrs trešais var pareizi nosaukt trīs kandidātvalstis (no desmit!), kuras gatavojas iestāties Eiropas Savienībā. 13% zināja divas valstis, bet 17% – vienu. Četri no katriem desmit vispār nevarēja nosaukt

nevienu šajā paplašināšanās vilni iesaistīto valsti! Septembrī katrs otrais nevarēja nosaukt nevienu kandidātvalsti! Šķiet, Latvijā būtu neiedomājama situācija, ka kāds nevarētu nosaukt vismaz trīs ES dalībvalstis.

Vislabākās zināšanas par kandidātvalstīm ir Austrijā – atbildes precizitāte mērāma ar 2,5, kas tomēr nozīmē, ka katrs otrais atbildētājs vienu valsti nosauc nepareizi. Vistipiskākā kļūda ir Turcijas piesaukšana. Toties portugāļu un spāņu jūrasbraucēju pēcteči vispār neorientējas ģeogrāfijā, kur nu vēl politikā – vidējā atbilžu pareizība ir 0,7 un 0,8, kas nozīmē, ka katrs otrais spēj pareizi nosaukt tikai vienu valsti.

Vislabākā atpazīstamība ir Polijai (30%), Čehijai (16%) un Ungārijai (12%). Latvija kandidātvalstu desmitniekā piesaukšanas biežuma ziņā ir 6.vietā, par procentu vairāk ir Lietuvai, bet par procentu mazāk – Igaunijai.

Kurā Eiropas galā Latviju pazīst vislabāk? Kopenhāgenas samita dienās radio BBC raidīja reportāžas no Eiropas galvaspilsētām. Jautājums, kuru uzdeva BBC korespondents, bija tieši tāds pats kā aptaujā: «Vai varat nosaukt trīs valstis, kuras gatavas

iestāties ES?» Ļoti bieži atskanēja: «ne mazākā priekšstata», bet daudzi zināja nosaukt. Ievēroju, ka dāņi, briti un Īri Baltijas valstis vienmēr nosauc pirmās, parasti visas trīs kopā, bet, ja kādu izlaida, tā noteikti nebija Latvija.

To apstiprina arī «Eurobarometer» pētījums, ka dāņi un zviedri visbiežāk nosauc tieši Latviju, tad Igauniju un tikai tad Poliju. Somi, saprotams, kaimiņus nosauc pirms Latvijas. «Skandināvijas valstīs joprojām visbiežāk piesauc trīs Baltijas valstis un Poliju. Lai nu kā, bet ir vērojama Latvijas pozīciju

vispārēja uzlabošanās», secināts socioloģiskajā pētījumā.

Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga Eiropas Kustības rīkotās aptaujas «Eiropas gada cilvēks Latvijā 2002» noslēgumā 16. decembrī atzīmēja, ka īpaši daudz vēl darāms «lai caurmēra iedzīvotājs jebkurā no Eiropas valstīm Latviju atpazītu, iepazītu, zinātu, kas tā par zemi, kādi ļaudis tur dzīvo, kādas ir viņu spējas un talanti, ko viņi ziemā ēd, ko vasarā dara.»

Ivars Bušmanis

Degbumbas lidmašīnā no ES

Zviedrijas civilās aviācijas pilotu organizācija brīdina, ka varas iestāžu lēmums atļaut Eiropas Savienības robežās no nākamā gada pasažieriem ņemt līdz vairāk spirtoto dzērienu ir bīstams lidojumu drošībai, jo viskijs, degvīns un citi dzērieni ar augstu spirta saturu ir potenciālas «degbumbas», ziņo Zviedrijas radio.

Zviedrijas Aviokompāniju pilotu savienības drošības jautājumu komitejas priekšsēdētājs Verners Šuberts norādīja, ka «drošības dienesti meklē nagu vilītes, kamēr tajā pašā laikā jebkurš lidmašīnā var ienest «molotova kokteili»».

No nākamā gada zviedru ceļotāji drīkstēs no ES valstīm lidmašīnā ienest līdz pieciem litriem alkoholisko dzērienu. Tas nozīmē, ja katrs no pasažieriem izņemtos savas likumīgās tiesības, tad caurmēra lidmašīnā atradīsies 1,5 tonnas viegli uzliesmojoša šķidrums. Pilotu pārstāvji atgādina, ka bīstams ir ne tikai pats pudeļu saturs, bet arī sadauzīta pudele kļūst par ieroci.

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Cik pārejas periodu izcīnījusi Latvija?

Kāpēc ir nepieciešami pārejas periodi?

Kandidātvalsts ir gatava iestāties Eiropas Savienībā, kad tā visus savus likumus ir saskaņojusi ar ES darbojošos tiesību un pienākumu kopumu, ko apzīmē ar franču vārdu «*acquis communautaire*». Latvija gandrīz pilnībā ir saskaņojusi savus likumus ar ES likumdošanu. Gandrīz tāpēc, ka apspriestā Saicimā vēl ir 4 likumprojekti, kas ietekmē Latvijas gatavību iestāties ES, bet 14 likumprojekti jāizstrādā Ministru Kabineta vēl un jāiesniedz Saeimā. Lielākoties tie ir esošo likumprojektu grozījumi, bet jāpieņem arī jauni likumi, piemēram, par fizisko personu īpašuma sākumdeklarāciju, par nolietotajiem transportlīdzekļiem, par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kā arī jāizstrādā «Lauksaimniecības un lauku attīstības likums».

Galvenais, pēc kā vērtē gatavību Eiropas Savienībai, ir nevis likumu pieņemšana, bet gan to īstenošana. Tajos gadījumos, kad Latvija ir apzinājusies savu nespēju vai neizdevīgumu likumus piemērot līdz iespējamajam iestāšanās brīdim, tātad līdz 2004. ga-

dam, sarunvedēji ir prasījuši Eiropas Savienībai atļaut dažādus izņēmumus: pārejas periodus un citus nosacījumus.

«Iestāšanās sarunās saskaņots zināms skaits labi pamatotu pārejas pasākumu», secināts Eiropas Komisijas (EK) Paplašināšanās ģenerāldirektorāta 2002. gada 9. oktobra stratēģijas dokumentā par kandidātvalstu progresu. «Katram pārejas nosacījumam jābūt ierobežotam laikā un apjomā, un tam jāpievieno plāns, kurā skaidri noteikta pakāpeniska *acquis* ieviešana,» atgādināts šajā dokumentā.

Pārejas pasākumus var prasīt jomās, kurās efektīva likuma piemērošana prasa ievērojamas finansu investīcijas, piemēram, Latvijai tādi ir pārejas periodi pārtikas pārstrādes uzņēmumu modernizācijai, naftas produktu rezervju izveidei, notekūdeņu attīrīšanas nodrošināšanai un dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai. Izņēmumi prasīti arī tajās jomās, kurās ES prasību ieviešana strauji palielinātu preces vai pakalpojuma cenu. Piemēram, Latvijas iedzīvotājiem atlikt PVN maksājums par siltumenerģiju un noteikts visgarā-

kais pārejas periods ES akcīzes nodokļa likmes piemērošanā cigaretēm.

Cik pārejas periodus Latvija ir izcīnījusi?

Latvija iestāšanās sarunās ir panākusi 35 dažādus izņēmumus: gan pārejas noteikumus un periodus, gan pastāvīgus izņēmumus. Ārlietu ministre Sandra Kalniete ir minējusi 37 pārejas periodus, bet tās ir tikai atšķirības skaitīšanas metodikā – tabulā skaidri redzams, ka, piemēram, bioloģiskajā lauksaimniecībā ir trīs dažādi pasākumi, kas apvienoti zem viena pārejas perioda.

Visgarākais pārejas periods ir dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai – līdz 2016. gadam. Visīsākais darbības laiks divus mēnešus – ES prasības darba iekārtu drošībai darba vietās solīts ieviest līdz 2004. gada 1. jūlijam.

Latvijas lielākais sasniegums ir panāktais izcīnītais izņēmums – īpaša zvejas režīma izveide Rīgas jūras līcī, kura dēļ jāmaina ES likumdošana. Arī turpmāk līcī varēs zvejot tikai tie Latvijas un Igaunijas zvejas kuģi, kas zvejojuši līdz šim, turklāt zvejas kuģu

jauda tiks ierobežota līdz 221kW. Arī panāktās tiesības Rīgas jūras līcī zvejot mazākas (sākot no 10 g) reņģes nekā paredzēts ES likumdošanā, ir laba velte «reņģēdāju tautai».

Pēdējais pārejas periods atnāca bez īpašas cīņas – kad visas kandidātvalstis bija saņēmušas prasīto 7 gadu «moratoriju» lauksaimniecības zemju pārdošanai ārzemniekiem, bešā bija palikušas tikai Latvija, Igaunija un Slovēnija. Tagad arī Latvijai ir tiesības šos ierobežojumus piemērot līdz 2012. gada 1. janvārim un vēl 3 gadus lietot aizsardzības pasākumus.

Bet par pašu pēdējo (36.) prasīto pārejas periodu atbilde no Eiropadomes nav saņemta: Latvija lūdz atļaut piecus gadus pēc iestāšanās ziditājgovju prēmiju izmaksāt arī tad, ja tās tiktu krusotas ar gaļas šķirnēm.

Cik pārejas periodu citām kandidātvalstīm?

Pēc EK izdotā iestāšanās sarunu apkopojuma «Guide to the Negotiations» datiem līdz 2002. gada 18. novembrim pēc desmit kandidātvalstu lūguma pieņemti 189 pārejas periodi. Kopenhāge-

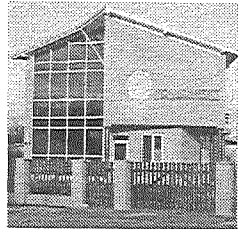
nas samita dienās aģentūra «Reuter» piesauca vairāk nekā 200 noslēgtus pārejas periodus, bet Saeimas ESIC lēš, ka to skaits varētu sasniegt divarpus simtus. Tādējādi Latvijai varētu būt saņemusi septiņo daļu.

Arī EK Delegācijas Latvijā vadītājs Endrjū Rasbašs apstiprina, ka Latvijai ir viens no lielākajiem pārejas periodu daudzumiem, kas liecina par sarunvedēju pamatīgu darbu. Vēl daudz pārejas periodu ir izcīnījusi Polija un Malta, bet vismazāk – Čehija, Slovēnija un Igaunija. Tomēr precīzētie skaitļi par kandidātvalstu pārejas periodu galīgo skaitu pēc Kopenhāgenas vēl nav saņemti.

28 pārejas periodus pēc 2004. gadā paredzamās paplašināšanās ir pieprasījušas arī ES dalībvalstis. Visplašāk diskutētie bija darbaspēku brīvas kustības ierobežojumi uz pieciem un vēl diviem gadiem. Bet vēl dalībvalstīm ir bijis būtiski aizsargāt savas industriālās īpašumtiesības uz farmaceutiskajiem produktiem un kopienas preču zīmēm, kā arī īslaicīgi ierobežota ir pieeja nacionālajiem kravu pārvadājumiem (kabotāžai).

Ivars Bušmanis

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Lasītāju un reklāmdevēju ievēribai!

- * «Novadnieka» nākamie numuri iznāks otrdien, 24. decembrī un sestdien, 28. decembrī.
- * Sakarā ar telefonu pārslēgšanu jaunajā ēkā Brīvības ielā 14, redakcijas telefoni 24. decembrī nedarbosies. Sazināties varēs pa mob. tālruni 9410288.
- * No 27. decembra «Novadnieka» redakcija strādās jaunajā ēkā Preiļos, Brīvības ielā 14.

Būsiet laipni gaidīti!

ZIEMASSVĒTKU ATLAIDES!

VISAS PRECES PAR 10 Ls!

* pirmā iemaksa pārkot kredīta

Preiļi, Brīvības 2, central. univ.
Kā arī citos RD Electronics veikalos visā Latvijā!

Saunas pagasta padome izsludina konkursu uz galvenā grāmatveža amatu.
Pieteikties un iepazīties ar darba prasībām pagasta padomē vai pa tālr. 53-34466 līdz 6. janvārim.

No 19. decembra fotogrāfa Antona Kazakeviča fotosalons no SIA «Foto Maks» telpām tiek pārcelts uz Raina bulvāri 9, Preiļi.
Darba laiks: 9-13 un 14-18. Svētdien slēgts.
Tālr. 53-07076.

Apgāda Zvaigzne ABC GRĀMATBUSS
gaidīs Jūs 23. decembrī no plkst. 10.00 līdz plkst. 14.00 stāvlaukumā pie tirgus. Aicinām iegādāties grāmatas par izdevniecības cenām.

Izmaiņas autobusu kustības grafikā

Jēkabpils rajona padomes pašvaldības uzņēmums «Jēkabpils autobusu parks» skolēnu brīvlaikā noteicis sekojošas izmaiņas autobusu kustības sarakstā.

No 23. decembra līdz 6. janvārim slēgti reisi:
Preiļi – Znotiņi – Apšenieki – Preiļi;
CSDD nodaļa – siera rūpnīca;
Livāni – Sergunta;
Stolderi – Preiļu pagasts;
Preiļi – Mežsētas;
Preiļi – Feimaņi;
Preiļi – Aizkalne – Preiļi;
Preiļi – Aizkalne – Korsikova;
Preiļi – Maltastrūpi – Galēni.

No 23. decembra līdz 6. janvārim noteikts reiss:
Preiļi – Silājāni (katru dienu).
No 26. decembra līdz 6. janvārim slēgti reisi:
Preiļi – Rušona – Karpu ezers.

1. janvārī slēgti sekojoši reisi:
Livāni – Stiklēri;
Preiļi – Steķi – Livāni;
Preiļi – Livāni;
Preiļi – Arendole – Duntīški;
Preiļi – Ārdava;
Preiļi – Stari – Rožupe;
Preiļi – Stabulnieki – Silukapi;
Preiļi – Rudzāti – Steķi;
Preiļi – Feimaņi;
Preiļi – Rožupe;
Preiļi – Riebiņi;
Livānu dzelzceļa stacija – Jaunsilavas II (kursēs pēc svētdienas grafika);
Jaunsilavas II – Sergunta;
Jaunsilavas II – Gaisa tiits (kursēs pēc svētdienas grafika);
Livāni – Mežancāni.

1. janvārī noteikts papildus reiss:
Preiļi – Rudzāti – Turki – Livāni.

Iepērkam mājlopus galai.

Tālr. 21956, 24147, 54-41779, 9584184.

Pērk mežus, var būt ar ēkām un zemi, arī cirsma.

Tālr./fakss 7917968, mob. tālr. 6520574.

Vajadzīgs zāglēņu trinējs gateri.

Tālr. 9490435.

Pērk cūkgaļu, aitas, teļa gaļu.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55743, 6499415.

Pērk piena teļus vai maina pret sivēniem.

Tālr. 6587326.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tālr. 9121830, 6499013, 54-74696.

IU «VILS G» iepērk jaunlopus, piena teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.

+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidiijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Pārdod

lietotus rakstāmgaldus. Tālr. 9410288;
cinkotu žoga sietu (augstums 1.5 m, 8 rullī). Tālr. 9173439;
graižījumus, melasi. Tālr. 6815228;

Pērk

vieglo a/m braukšanas kārtībā par 100 Ls.
Tālr. 23665 (vakaros);
jenotus. Tālr. 9213785.

Īrē

1 vai 1.5-ist. mēbelētu dzīvokli Preiļos. Tālr. 9744486.

Dažādi

dzīvā mūzika visos pasākumos, vakaru vadīšana. Tālr. 9124942.
iznomā autobusus (30-57 vietas) braucieniem pa Latviju un uz ārzemēm. Tālr. 46-23077, 9426388.

SIA SDS AUTO

PĀRDOD: lietotas rezerves daļas ārzemju marku vieglajām automašīnām un mikroautobusiem Audi; VW; Opel; Ford; BMW; Mercedes; SAAB; Volvo, franču, itāļu un japāņu markas automašīnām. Jaunas rezerves daļas plašā izvēlē.
PĒRK: ārzemju marku vieglos auto un busiņus pēc avārijas vai citiem defektiem.
Mūsu transports. Madonā, Saules ielā 54b.
Darba laiks 8.30-17.30.
Tālr. 48-60534, 48-60536, 9114509.

IK «Skripts» pārdod

jaunus un lietotus datorus, citu biroja tehniku.
Tālr. 9559719.

Pērk zemes kompensācijas un privatizācijas sertifikātus.

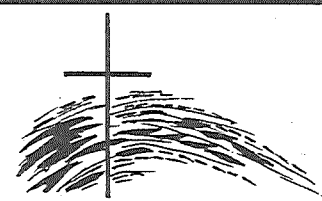
Augstas cenas. Izbrauc pie klienta.
Daugavpils, Mihoelsa iela 51, 2. stāvs.
Tālr. 54-22508, 9737758, 54-26835.

MOBIL KOM MOBIL KOM ZIEMASSVĒTKU AKCIJA

- ✓ Bezmaksas pieslēgums LMT tīklam.
- ✓ Katram pircējam dāvanā maciņš.

Noslēdzot kredīta līgumu ar LMT tīklu, pirmā iemaksa par NOKIA 3310 Ls 6, par NOKIA 3410, NOKIA 3510, SIEMENS M50 Ls 9.
Preiļi, Brīvības iela 2. Tālr. 53 21726.

Ir tumsa apdzēsusi silto liesmu,
Ir grūti aptvert to, cik zudums liels.
Esam kopā ar Jāni Slūku,
dēlu pāragri zaudējot.
M.k. «Dublets»